O vplivnem območju Lafarge Cementa... in drugačnih vplivih...

Boštjan Pihler, Uroš Macerl

Trbovlje, 26. 3. 2012

Sežig nevarnih in ostalih odpadkov v Lafarge Cementu

psihološki pritisk

strupene emisije

BAT tehnologija,
standardi EU

prilagojeno
za Trbovlje

Zakaj Lafarge "še vedno" nima okoljevarstvenega dovoljenja?

- vloga za izdelavo CEMENTA – 30.10.2006
- dodatni vlogi za sežiganje in odstranjevanje odpadkov – v letu 2007
- **IGRA NA VSE ALI NIČ:**
  Vse tri vloge združijo v eno!!! (tudi 2007)
  ... po postopku, kot da gre za **obstoječo** napravo **za vse tri vloge**!

Kaj potem, če je “obstoječa naprava”?

- Pomeni, kot da bi **že od nekdaj** (pred 18.9.2004) **legalno(!)** **sežigala odpadke**.
- Zato je **javnost izključena** iz postopka.
- Sežig do **100 ton** odpadkov, tudi nevarnih olj, plastike in gum, na dan!
- **Presoja** vplivov na okolje **ni potrebna**.
- Na teh predpostavkah leta 2009 izdano dovoljenje.

Kaj je bilo dovoljeno sežigati v Trbovljah?

Zap. št.	Klasifikacijska številka	Naziv odpadka	Letna količina odpadkov
1	19 12 10	Gorljivi odpadki – odpadna plastika	15.000 ton
2	13 01 10*	Mineralna neklorirana hidravlična olja	3.000 ton
3	13 01 11*	Sintetična hidravlična olja	300 ton
4	13 01 13*	Druga hidravlična olja	300 ton
5	13 02 05*	Mineralna neklorirana motorna olja, olja prestavnih mehanizmov in mazalna olja	5.000 ton
6	13 02 06*	Sintetična motorna olja, olja prestavnih mehanizmov in mazalna olja	300 ton
7	13 03 07*	Mineralna neklorirana olja za izolacijo in prenos toplote	400 ton
8	13 03 08*	Sintetična olja za izolacijo in prenos toplote	300 ton
9	13 03 10*	Druga olja za izolacijo in prenos toplote	100 ton
10	13 04 01*	Ladijska (kalužna) olja iz notranjega ladijskega prometa	100 ton
11	13 04 02*	Ladijska (kalužna) olja iz odtočnih kanalov na privezih	100 ton
12	13 04 03*	Ladijska (kalužna) olja iz drugega ladijskega prometa	500 ton
13	13 05 06*	Olje iz naprav za ločevanje olja in vode	1.000 ton
14	13 08 02*	Druge emulzije	300 ton
15	16 01 03	Izrabljene gume	6.000 ton

Iz držav EU in tretjih držav!

* ... nevaren odpadek

O interpretacijah zakonodaje

ARSO in Lafarge Cement pravita:

“Odvzem okoljevarstvenega dovoljenja je posledica različnih interpretacij zakonodaje.”

Upravno sodišče pa pravi

Upravno sodišče, I U 2/2010-51:

Zgolj dejansko obratovanje, ki ni imelo podlage v pravni ureditvi oz. na podlagi te ureditve izdanih odločbah, je zato že takrat pomenilo protipravno stanje. Protipravnega stanja pa brez izrecne zakonske določbe ni mogoče upoštevati kot podlago za izdajo dovoljenja. Interpretacija pojma obstoječe naprave, kot jo zagovarja tožena stranka, bi torej vsebinsko pomenila ne le sanacijo protipravnega stanja, temveč bi povzročitelju tega stanja – ne glede na obseg kršitve – zagotavljala celo privilegij legalizacije njegove naprave po bistveno poenostavljenem postopku. Po presoji sodišča ne ZVO-1, ne kateri drug zakon ne daje podlage za kaj takega.

...

Iz tožbenih navedb je sicer mogoče povzeti, da je dejansko stanje, ki je bilo podlaga za izdajo izpodbijanega akta, med tožečo in toženo stranko sporno, vendar iz gornje obrazložitve izhaja, da je bila za odločitev v zadevi pomembna izključno razlaga oziroma pravilna uporaba materialnega prava. Predlagani dokazi iz tega razloga po presoji sodišča ne bi mogli vplivati na odločitev, zato je o zadevi odločilo brez glavne obravnave, na nejavni seji (2. alinee 2. odstavka 59. člena ZUS-1).

In kaj pravi MOP?

Odločba Ministrstva za okolje in prostor - drugostopenjski organ:

Upravni organ prve stopnje je na podlagi ugotovljenega dejanskega stanja glede narave konkretne IPPC naprave napačno uporabil materialno pravo. Posledično je bistveno kršil pravila upravnega postopka (predvsem specialne postopkovne določbe iz ZVO-1) in ni ugotavljal dejanskega stanja, ki je potrebno za pravilno in zakonito odločitev o pritožničini zahtevi za pridobitev IPPC dovoljenja. Že iz tega razloga je bilo treba izpodbijano odločbo odpraviti in zadevo vrniti v ponovni postopek in odločanje na prvo upravno stopnjo.

!

BAT tehnologija (1/2)

Trboveljska cementarna je edina v okolici, ki ne sme uporabljati alternativnih goriv. Da so cementarniške peči prilagojene za uporabo alternativnih goriv je mogoče dokazati z široko razširjeno prakso v Evropi, ZDA in drugih industrializiranih državah. Take zamenjave so možne po zaslugi izjemno visokih temperatur v cementarniških pečeh: plini dosežejo 2000 °C, materiali pa 1450 °C. Na teh visokih temperaturah se vse organske snovi uničijo (pretvorijo v CO2 in H2O) medtem ko se vsebnost mineralov združi v klinker.

Vir: Facebook Lafarge Cement

BAT tehnologija (2/2)

Trboveljska cementarna je edina v okolici, ki ne sme uporabljati alternativnih goriv. Da so cementarniške peči prilagojene za uporabo alternativnih goriv je mogoče dokazati z široko razširjeno prakso v Evropi, ZDA in drugih industrializiranih državah. Take zamenjave so možne po zaslugi izjemno visokih temperatur v cementarniških pečeh: plini dosežejo 2000 °C, materiali pa 1450 °C. Na teh visokih temperaturah se vse organske snovi uničijo (pretvorijo v CO_2 in H_2O) medtem ko se vsebnost mineralov združi v klinker.

- Istočasno Lafarge zaprosi za **25×**(!!!) povišanje mejne vrednosti za emisije organskih strupov (TOC) glede na namensko sežigalnico.
- Država (ARSO) jim dovoli **20×** povišanje.

Obratovanje znotraj mejnih vrednosti

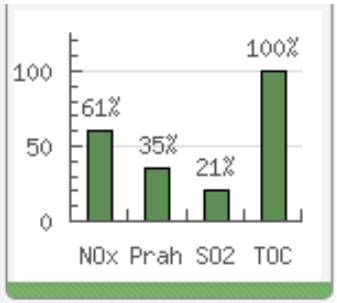

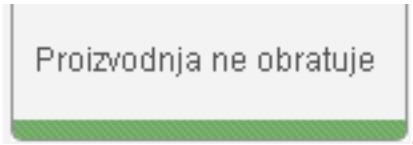

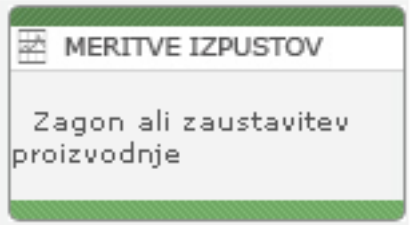

- Če ti dovolijo vse, nikoli ne kršiš zakona!

Primerjalna tabela izpustov

onesnažilo [mg/m³]	splošna uredba (1)	cementarna brez sosežiga (2)	cementarna s sosežigom (3)	sežigalnice (3)	specialno za Lafarge cement (4)
SO_2	350	350	50	50	50
NOx	500	500	800	200	800
TOC	50	50	10	10	200
PM_{10}	20	20	30	10	30
benzen	1	5	5	1	5
dioksini in furani [ng/m³]	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Glede na namensko sežigalnico

- za SO2 in TOC
po 1. 1. 2011 tudi glede na evropsko cementarno,
ki sme sosežigati odpadke!

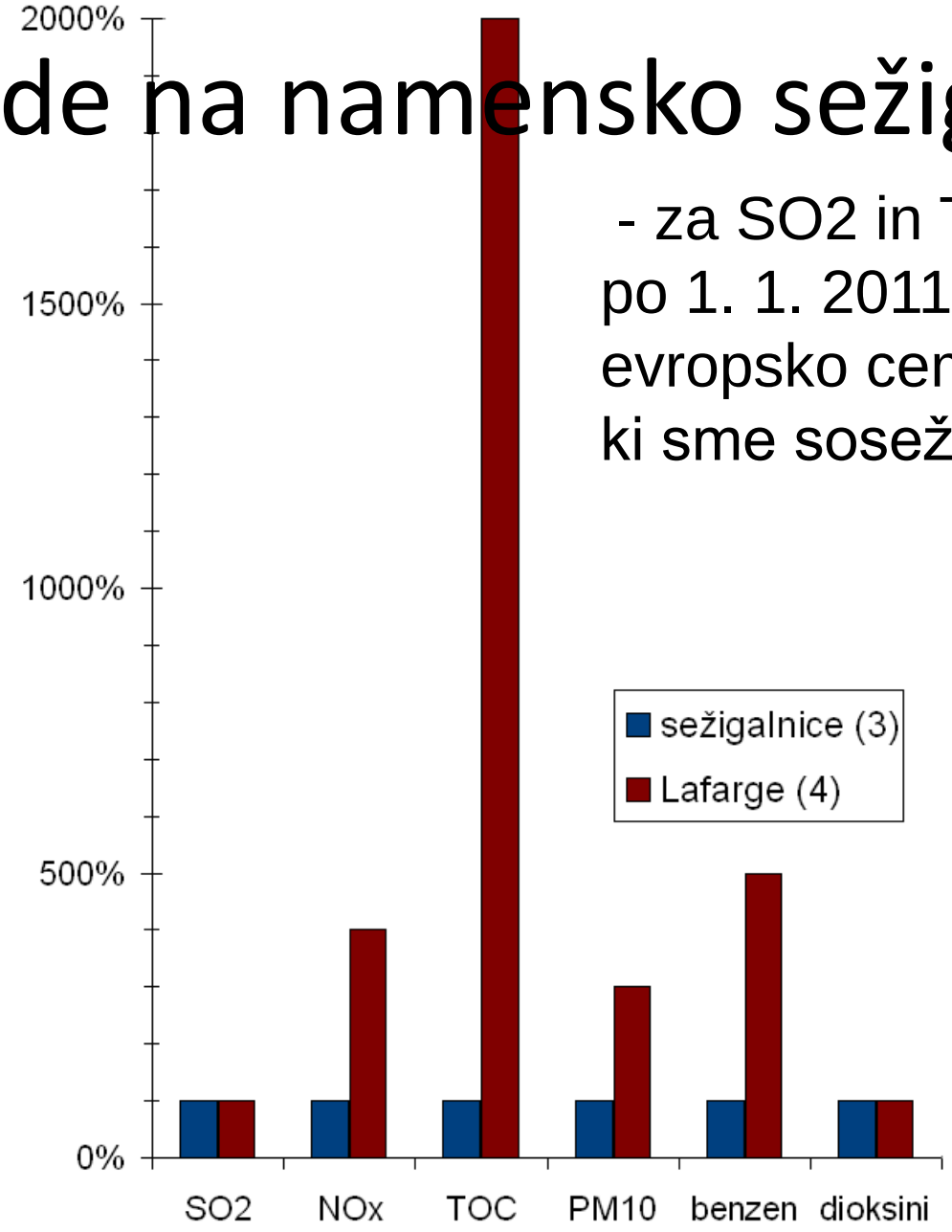

Količinske omejitve v želenem dovoljenju?!?

- **ni masnih omejitev** za onesnažila (samo koncentracijske)
- vsota rakotvornih snovi v dovoljenju sploh ni omejena; **zakonsko** določeno Lafarge **močno presega**!
- edina količinska omejitev: **1400 ton** klinkerja/dan – Lafarge jo je po izračunih Eko kroga **redno presegal**!

Kršenje (prejšnjega) dovoljenja

- preseganje dovoljene proizvodnje
- sežig nerezanih (celih) gum
- pomanjkljiv ekspertni sistem za varnejši sežig odpadkov

Prispevek Lafargea lokalni skupnosti

7.3 Merilno mesto Trbovlje

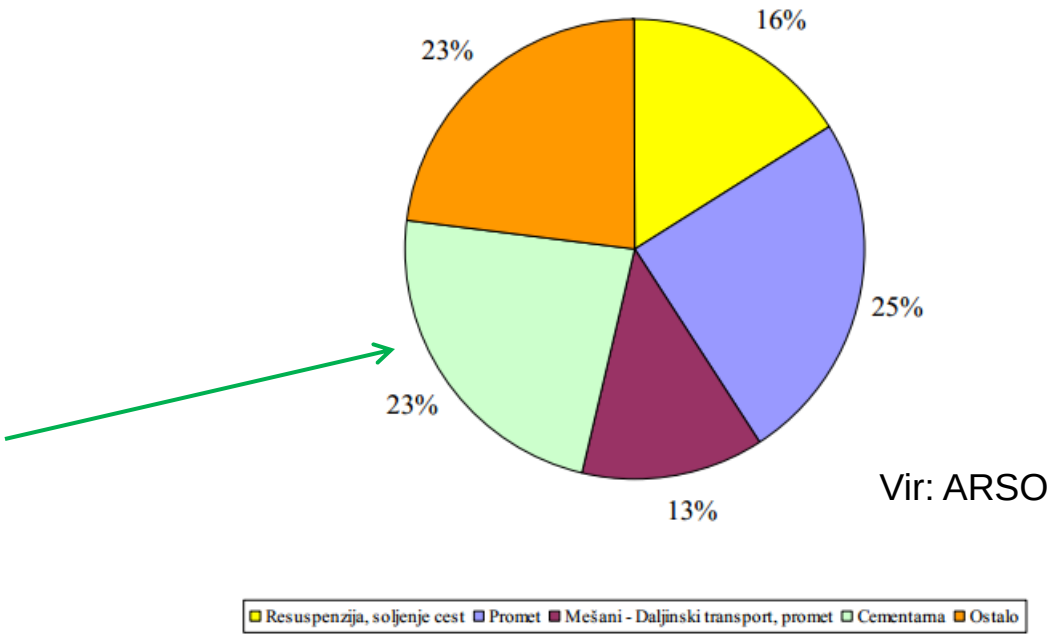

Vir: ARSO

Slika 15: Viri določeni s statističnim modelom na merilnem mestu Trbovlje

Na merilnem mestu Trbovlje smo s pomočjo statističnega modela določili sledeče vire PM10: največji delež pripada prometu (25 %), drugi največji vir je Cementarna Trbovlje (23 %), 16 % pripada resuspenziji in soljenju cest, 13 % predstavlja mešani vir, ki ga sestavljata zlasti daljinski transport in promet.
Omeniti je potrebno, da je v zimskem obdobju meritev Cementarna Trbovlje obratovala le od 20.12. 2006 do 08.01.2007. V obdobju od 09.01. do 19.02.2007 je bila Cementarna namreč v remontu.

Preseganje PM10 na letni ravni

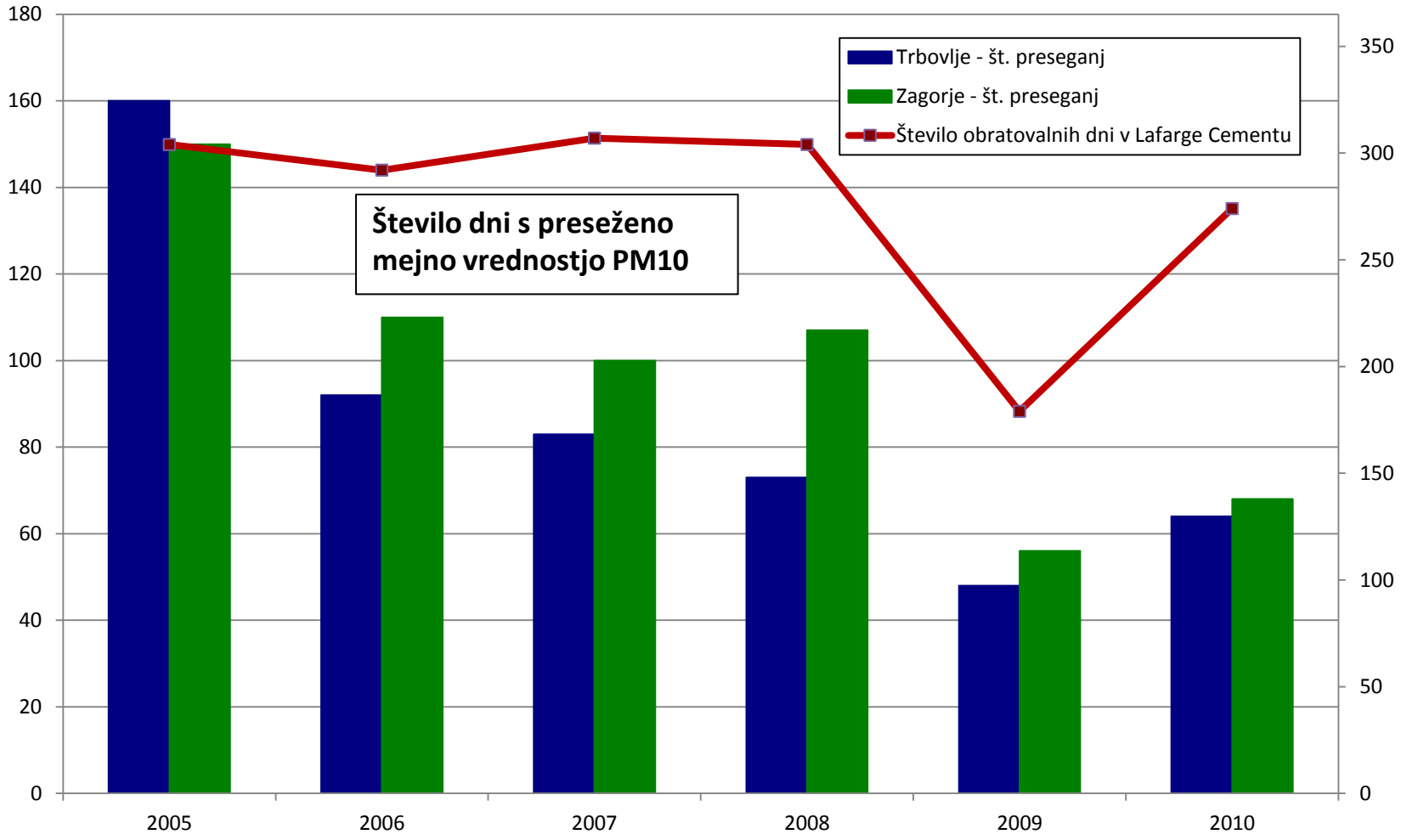

Viri podatkov: ARSO letna poročila, Poročila občasnih monitoringov in spletna stran LC (za št. obr. dni)

Ekonomski rezultat

- beg možganov

Ekonomski rezultat

- padec cene nepremičnin

Ekonomski rezultat

- odbija pozitivne investitorje
- privablja nove probleme
- negativen vpliv na turizem in kmetijstvo
- nemogoča zdrava samooskrba s hrano (čedalje pomembneje!)

Rakotvorna onesnažila

Tabela 2. Seznam v analizo tveganja raka vključenih industrijskih onesnaževalcev, njihovih onesnažil in rakov, ki jih ta onesnažila lahko povzročajo.

OBRAT	RAKOTVORNO ONESNAŽILO	RAK
ETI Elektroelement, d.d., Obrezija 5, Izlake	benzen	limfatični in krvotvorni organi
Forstek d.o.o., Planinska cesta 15, Dol pri Hrastniku	nikelj	pljuča, nos
Lafarge Cement d.d., Trgovska 5, Trbovlje	arzen	pljuča, koža
	benzen	limfatični in krvotvorni organi
	kadmij	pljuča, prostata
	krom	pljuča, sinusi, nos
	nikelj	pljuča, nos
	policklični aromatski ogljikovodiki	pljuča, sečila
Steklarna Hrastnik d.d., Cesta 1. maja 14, Hrastnik	arzen	pljuča, koža
Termoelektrarna Trbovlje d.o.o., Ob železnici 27, Trbovlje	arzen	pljuča, koža
	kadmij	pljuča, prostata
	krom	pljuča, sinusi, nos
	nikelj	pljuča, nos
	policklični aromatski ogljikovodiki	pljuča, sečila
Livarna d.o.o., Cesta Tončke Čeč 45, Trbovlje	*	pljuča, limfatični in krvotvorni organi, sečila
TKI-Hrastnik, d.d., Za Savo 6, Hrastnik	*	pljuča, limfatični in krvotvorni organi, sečila

*po podatkih Agencije Republike Slovenije za okolje obrat ne izloča rakotvornih snovi

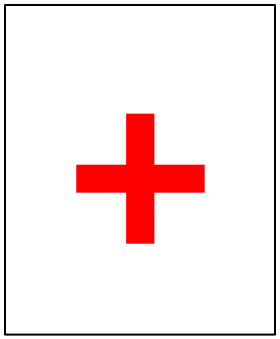

Vir: študija Zdravje za Zasavje

Študija pojavnosti raka

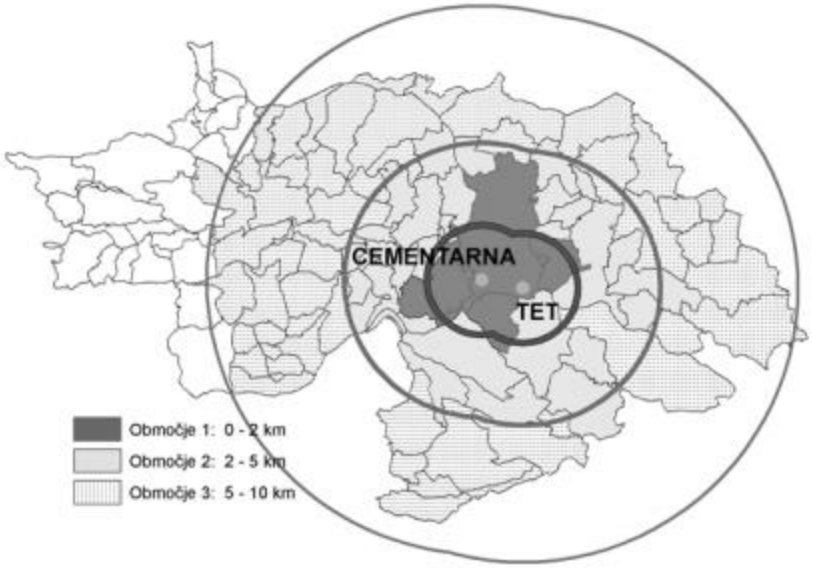

Vir: Onkološki inštitut Ljubljana, Register raka
(povzeto po študiji Zdravje za Zasavje)

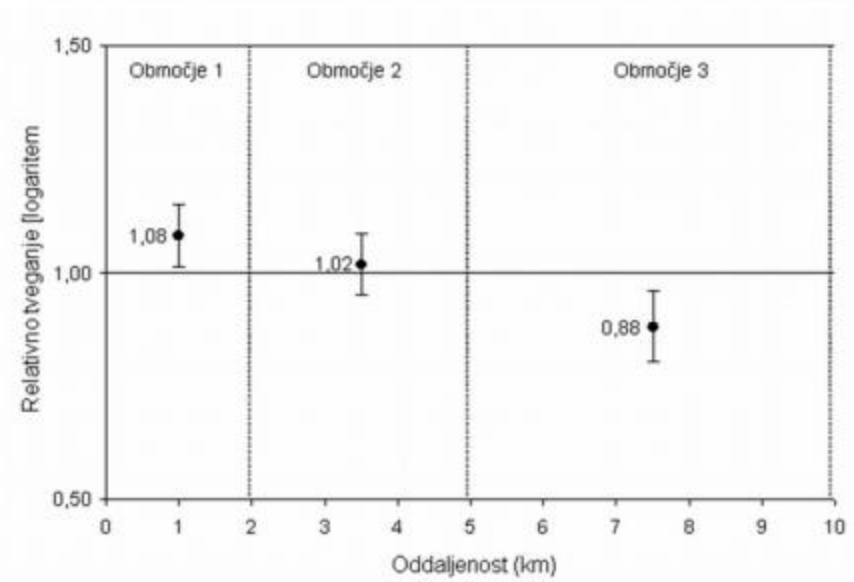

Število zaposlenih in dobiček

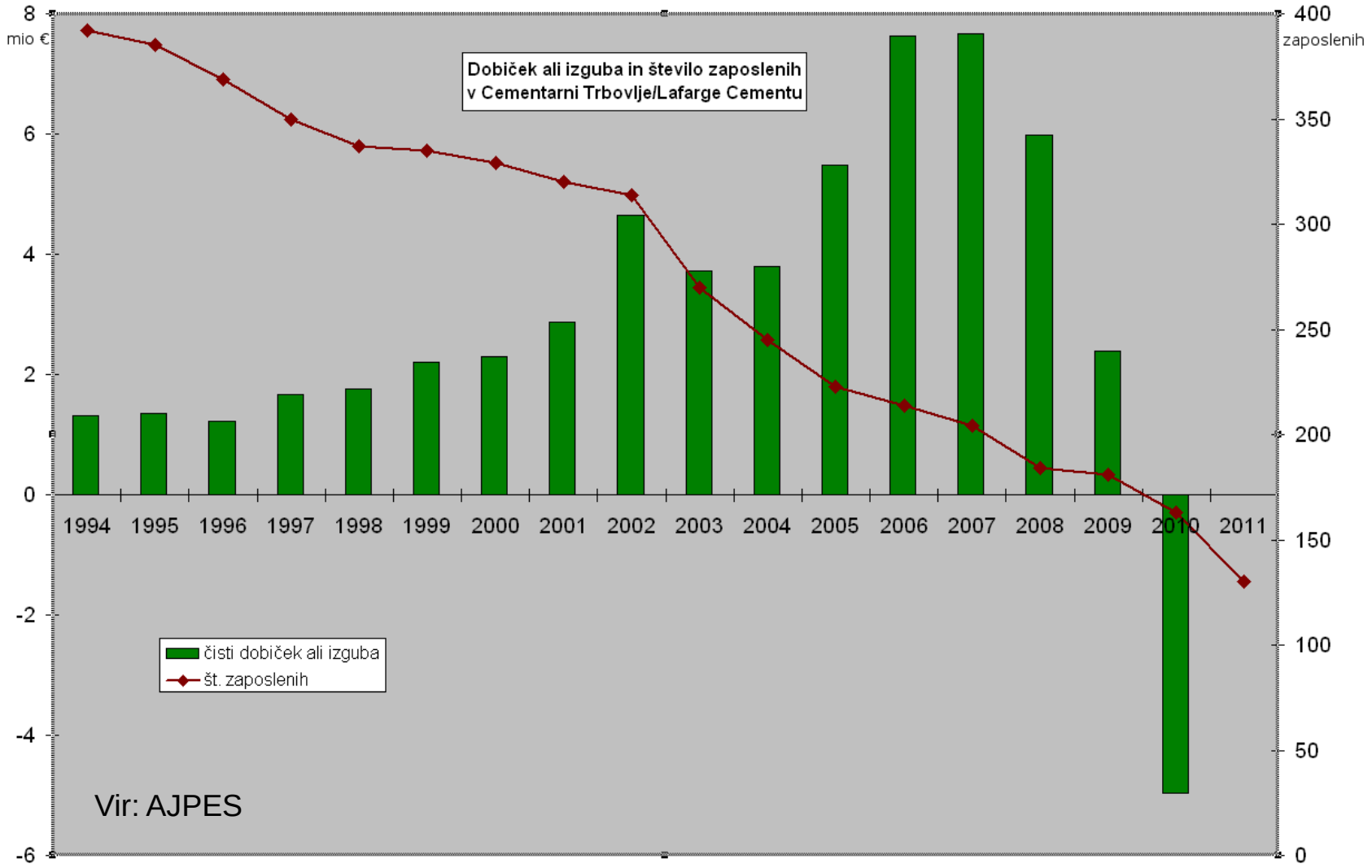

Predlagano vplivno območje

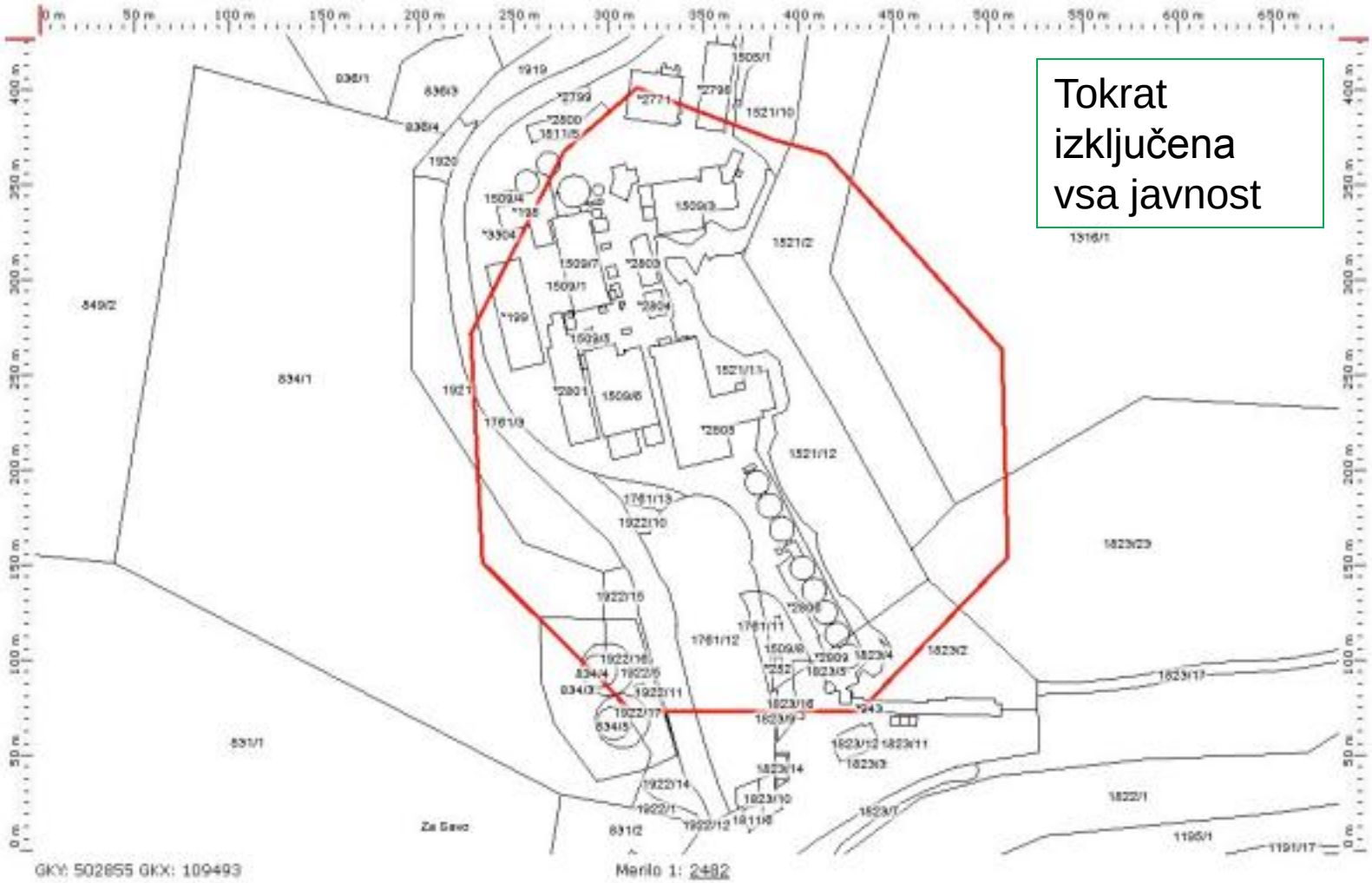

Vir: Elaborat EIMV za naročnika Lafarge Cement, 2012

ARSO: “Vloga je nepregledna.”

Številka: 35407-104/2006-260
Datum: 4.1.2012

Skladno z 71. členom ZVO-1 mora naslovni organ izvesti tudi javno razgrnitev in omogočiti javnosti vpogled v vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja. Naslovni organ glede na to, da je bila vaša vloga večkrat dopolnjena, ugotavlja, da je vloga zelo nepregledna. Da bi javnosti zagotovili večjo preglednost vloge in posledično manj nejasnosti in različnih interpretacij – s tem pa tudi hitrejšo obravnavo – vas prosimo, da naredite čistopis svoje vloge, iz katere morajo biti nedvoumno razvidna vsa za postopek in odločanje pomembna dejstva in okoliščine.

Lafarge: “Bo morala biti dobra.”

Skladno z Zakonom o splošnem upravnem postopku lahko organ zahteva dopolnitev nepopolne ali nerazumljive vloge, do trenutka, ko upravni organ vlogo meni, da je popolna in zrela za odločitev. Dejstvo je, da je bila vloga Lafarge Cement d.o.o. vložena pravočasno in v skladu z veljavno pozitivno zakonodajo. Vloga je bila vedno tudi dopolnjena v roku in na način, kot je bilo to zahtevno s strani organa, zato je moč šteti vlogo, kot popolno in celoti sposobno obravnavanja pred pristojnim organom. V primeru, če organ želi javnosti zagotoviti večjo preglednost vloge, kot to navajate v vašem pozivu za dopolnitev, je to v vaši diskrecijski pravici in odločitvi. Pri tem je tudi v diskrecijski pravici organa presoja o tem, kaj bo objavil in ponudil zainteresirani javnosti.

Pri tem ne gre spregledati tudi dejstva, da je na podlagi obravnavne vloge in zahtevanih dopolnitev bila že izdana dokončna upravna odločba, in sicer izdano okoljevarstveno dovoljenje z dne 23. 7. 2009, iz česar nesporno izhaja, da so bila v postopku že navedena vsa pomembna dejstva in okoliščine, vloga je bila popolna in razumljiva in iz tega razloga, kot že navedeno sposobna obravnavanja. Je pa Lafarge Cement d.o.o. vedno bil in tudi bo pripravljen sodelovati v postopku na način, da je le-ta transparenten in dostopen tudi širši javnosti, kar se je v postopku že izkazalo. Glede na to, da je Lafarge Cement d.o.o. dopolnil svojo vlogo v skladu z

Ljubljana, dne 9. 2. 2012

Lafarge Cement, d.o.o.
Po pooblastilu
odvetnica Breda Razdevšek